

Van jachtopzieners kreeg ik later jonge Vlaamse Gaaien, die voorspoedig groot werden. Ik heb er ooit 6 tegelijk gehad, die, eenmaal volwassen, overdag wegtrokken, doch tegen de avond altijd terugkeerden. Prachtvogels zijn dat. Op een avond kwam één van de zes zwaar hijgend terug en deze ging een paar uur later dood. Bij onderzoek bleek hij een loden hagelkorreltje in zijn longen te hebben. Wat was er gebeurd? Het zesttal vloog naar een tuinderij en deed zich tegoed aan de jonge erwtjes; de tuinbaas was daar niet van ge-diend en pakte zijn geweer. Ik heb de overige vijf vastgehouden tot er geen erwtjes meer te "oogsten" waren. Ze bleven nog een poos, maar zijn in de herfst de wijde wereld ingetrokken. Gaaien blijven niet.

Ook bracht een jachtopziener me soms halfwas Eksters, die eveneens voorspoedig opgroeiden en volkomen tam waren, zonder kortwieken. Eén ervan leerde verschillende zinnnetjes, zoals "kom dan" en "waar ben je?" Ze vlogen nooit naar binnen en er werden dus nooit lepeltjes e.d. gestolen. Ze werden zo tam als Kauwen en ik herinner mij de tragische dood van de tamste Ekster.

Deze kwam in het voorjaar, toen het ijs van het vijvertje al een poosje gesmolten was, op de schouder van de leraar zitten bij dat vijvertje. Deze pakte de Ekster (dat vond hij altijd goed) en daar de vogels graag baadden, dompelde hij hem snel kopje onder in het vijvertje..... en hield een dode vogel in zijn hand over.

Roeken hebben ze me nooit gebracht, dus ik weet niet of die ook zo tam worden.

Eksters waren voor de oorlog zeldzaam in de streek, alleen in de duinen nestelden enkele paren en ze werden als schadelijke vogels afgeschoten. In de Duitse bezettingstijd waren de duinen verboden terrein en daar profiteerden de Eksters van. En nu nestelen ze midden in Noordwijk. Het kan verkeren.

F.A.Hanegraaf

-----

geknipt geknipt geknipt geknipt geknipt dit is geknipt geknipt

Zweden- voor het behoud van de Dwerggans

Om de Dwerggans (*Anser erythropus*) te redden, is in Zweden een uniek experiment gaande. 30 jaar geleden telde men nog 30.000 ex. van deze vogel; op het ogenblik zijn er nog 2 à 300 over. Deze teruggang zou voornamelijk te wijten zijn aan de jacht in Turkije, waar de Dwerggans overwintert. Thans begint een project dat sinds 3 jaar wordt uitgevoerd door WWF-Zweden en de Federatie van Zweedse Jagers vruchten af te werpen: men heeft de vogel bijgebracht, niet meer naar Turkije te gaan.

Om deze drang bij de jonge vogels te onderdrukken, heeft men Dwerggans-eieren uit laten broeden door Brandganzen (*Branta leucopsis*) die gewoonlijk in Nederland overwinteren. De jonge vogels en hun nieuwe ouders worden vervolgens naar Lapland gebracht, het broedgebied van beide soorten. Het jaar daarop volgen de jonge Dwergganzen hun adoptief-ouders naar Nederland, om in het voorjaar weer naar Lapland terug te trekken. Deze herfst zijn er in Stockholm 5 volwassen vogels met 20 jonge Dwergganzen waargenomen (*Svenska Dagbladet* 29-10-83) Ook in ons land zijn al verschillende malen geringde jonge Dwergganzen gezien, die afkomstig zijn van dit experiment.

Panda, 20e jrg., nr 10
oktober 84

geknipt geknipt geknipt geknipt geknipt geknipt geknipt geknipt

geknipt geknipt geknipt geknipt geknipt geknipt geknipt geknipt

STEEDS MEER INHEEMSE PLANTEN EN DIEREN BEDREIGD

De Natuurbeschermingsraad heeft Minister Braks van Landbouw en Visserij geadviseerd de reeds bestaande lijst van beschermde dieren en planten uit te breiden. Steeds meer soorten worden in hun bestaan bedreigd. De groeiplaats en het leefgebied van planten en dieren hebben bescherming nodig tegen aantasting.

De raad heeft dit advies gegeven naar aanleiding van de herziening van de in 1973 opgestelde lijst bescherming inheemse planten- en diersoorten. De planten op de lijst mogen niet worden geplukt, dieren die op de lijst staan, mogen niet verhandeld, gedood of verstoord worden. In het advies staat centraal dat deze bescherming alleen niet voldoende is. De achteruitgang is in vele gevallen het gevolg van de aantasting van het milieu. De raad wil voor sommige planten een beperkte bescherming invoeren. Particulieren zouden dan soorten als maretak en hulst nog wel mogen plukken maar deze planten zouden niet meer geplukt mogen worden met commerciële doeleinden.

Enkele diersoorten die onder de Jacht- en Visserijwet vallen, zouden onder de Natuurbeschermingswet gebracht moeten worden. Dit zou bescherming voor de Zeehond, de Otter en de Das betekenen. Insecten zoals libellen, kevers en mieren zou de raad ook op de lijst willen hebben. Herinvoering van verdwenen diersoorten -de raad noemt als voorbeeld de plannen om in de Biesbosch de Bever weer uit te zetten- mag alleen na intensief onderzoek plaats vinden om te voorkomen dat het natuurlijk evenwicht wordt aangetast. Opnieuw uitgezette dieren zullen ook onder de Natuurbeschermingswet moeten worden gebracht.

uit: De Volkskrant 16 08 84

geknipt geknipt geknipt geknipt geknipt geknipt geknipt geknipt

FLORA ZUID-HOLLAND VAN ZELDZAME WAARDE.

De plantengroei in met name de duinen en zilte gebieden in de provincie Zuid-Holland is door de zeldzaamheid van vele soorten van internationale betekenis. Het rijk heeft echter veel te weinig oog voor de op het eerste gezicht zo alledaagse graslandpolders in Zuid-Holland. Voor de bescherming van het Zuidlimburgse heuvellandschap heeft men veel geld over, maar de begroeiing van Zuid-Holland is internationaal gezien veel zeldzamer.

Dit zei gedeputeerde Borgman gisteren bij de presentatie van een provinciaal rapport over de groei van wilde planten in Zuid-Holland. Uit het rapport blijkt volgens hem, dat de provincie als sterk verstedelijkt gebied toch veel zeldzame natuurwaarden heeft van internationale betekenis.

De onderzoekers noemen de enorme rijkdom aan plantengroei in de veenweidegebieden opmerkelijk. Zij merken overigens op dat deze rijkdom ernstig wordt bedreigd, vooral door de steeds intensiever wordende melkveehouderij.

De onderzoekers hebben ontdekt dat de traditionele natuurgebieden voor de plantengroei steeds voedselarmer worden en agrarische gebieden door overbemesting steeds voedselrijker. Vooral door dat laatste raken die twee gebieden elkaar steeds vaker. Daardoor is er geen vloeiende overgang meer tussen natuurgebied en agrarisch gebied. Het gevolg is volgens de onderzoekers dat de plantensoorten die op de overgangsgebieden zijn aangewezen, worden bedreigd.

Zij pleiten daarom voor een actief beleid om de natuurwaarden in Zuid-Holland te behouden. Dat beleid moet erop gericht zijn de bescherming

van het veenweidegebied te waarborgen. Ook moet de aantasting van de natuurwaarden van de duinen door met name de waterwinning tot staan worden gebracht.

uit: Leidsch Dagblad 26 09 84

geknipt geknipt geknipt geknipt geknipt geknipt geknipt geknipt

RUIMTELIJKE ZONERING VOOR PLANKZEILERS

Plankzeilen is een activiteit die een zware druk legt op onze waterrijke gebieden. Plankzeilen is echter ook de favoriete hobby van honderdduizenden landgenoten. Recreatie en natuurbehoud lijken tegenover elkaar te staan.

Wat is nu de beste oplossing?

De IVN-afdeling IJssel nam een proef op een zandzuigplas langs die rivier. Een plankzeiler legde op die plas een bepaald traject af, een vogelaar bekeek de reacties van de Vogels. Het bleek dat de schadelijke effecten beperkt bleven als er maar voldoende afstand was tussen de plankzeiler en de vogels. Anders gezegd, als de surfers niet de hele plas maar alleen een gedeelte ervan gebruiken en de rest aan de vogels laten, kunnen recreatie en natuur wél samen gaan.

Uit onze rondvraag onder de beheerders van waterrijke gebieden bleek, dat voor de meeste gebieden zo'n zogenaamde "ruimtelijke zonering" voldoende lijkt als beperkende maatregel. Slechts voor een klein aantal gebieden, die erg waardevol en/of erg kwetsbaar zijn, is volledige afsluiting voor plankzeilers nodig. Soms is het ook voldoende om een gebied alleen in een bepaalde periode (broedtijd, ruitijd, winter) af te sluiten. Van gebied tot gebied zal dus bekeken moeten worden, wat de beste oplossing is. Hier ligt een belangrijke taak voor de terreinbeheerder of -eigenaar.

Wat de overheid betreft, lijkt het opstellen van een landelijke richtlijn zeker nuttig. De gemeenten en provincies kunnen dan aan de hand daarvan de noodzakelijke maatregelen treffen.

uit: Natuurbehoud, 1984 jrg 15 nr.2
uit het artikel "Plankzeilers-in aan-
varing van R.Daalder en H.Brouwer

geknipt geknipt geknipt geknipt geknipt geknipt geknipt geknipt ge

BOMEN BEDREIGD DOOR AGRESSIEF GEWORDEN SCHIMMEL

Het bomenbestand in Nederland wordt volgens Staatsbosbeheer steeds meer aangetast door de schimmel Lotsnot genaamd.

Deze schimmel deed tot voor kort geen kwaad. Op dit moment tiert ze als gevolg van de bodemverzuring zo welig, dat haarwortels van bomen het op grote schaal moeten ontgelden. Dit leidt ertoe dat de bomen op den duur dood gaan. Dit heeft Ir. W.de Boer, inspecteur bosbouw van Staatsbosbeheer maandag verklaard tijdens een excursie voor landbouworganisaties en de provincie Overijssel in enkele staatsbossen.

Bij deze gelegenheid is gebleken dat vrijwel alle bomen lijden onder de verzuring van de lucht en bodem. De aanwezige kerstbomen vertoonden ernstige groeistoornissen.

uit: Volkskrant 14 08 84

geknipt geknipt geknipt geknipt geknipt geknipt geknipt geknipt